

Skatteutskottets betänkande

1983/84:49

om ny stämpelskattelagstiftning (prop. 1983/84:194)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de förslag som läggs fram i propositionen om en ny stämpelskattelagstiftning.

I en reservation yrkas i anslutning till två motioner att aktiebolagens rätt till restitution av halva lagfartsstämpeln efter återförsäljning inom tio år behålls, att dispensmöjligheterna för företag utvidgas och att kommunernas skattefrihet vid förvärv av vissa s. k. specialbyggnader inte utvidgas.

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1983/84:194 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
2. lag om stämpelskatt på aktier,
3. lag om ändring i lagen (1984:000) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
4. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
5. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

1964 års stämpelskattelag föreslås ersatt dels av en ny lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, dels av en lag om stämpelskatt på aktier.

Stämpelskattens nivå föreslås oförändrad. Tidpunkten för skattskyldighetens inträde föreslås förskjuten till den dag då ansökan om lagfart eller inteckning beviljas. Reglerna om återvinning av stämpelskatt vid juridiska personers vidareförsäljningar inom tio år slopas. Reglerna om skattebefrielse vid transportköp behålls för de vanligast förekommande fallen. Möjlighet till efterbeskattning av stämpelskatt införs. Den s.k. 85-procentsregeln för gränsdragningen mellan köp och gåva i stämpelskattesammanhang lagfästs.

Avräkning av stämpelskatt vid inteckningssanering skall endast få ske vid samtidig dödning och nyinteckning.

När det gäller stämpelskatten på aktier föreslås att skattskyldigheten för styrelseledamöter slopas. Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter görs tillämplig på skatten.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1984.

De under 3–5 angivna förslagen kommer att behandlas i ett annat betänkande. Övriga lagförslag har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Stämpelskatt skall erläggas till staten enligt denna lag för förvärv av fast egendom, tomträtter och skepp samt vid beviljande av inteckningar.

2 § Staten är inte skattskyldig enligt denna lag.

3 § Inskrivningsmyndigheten är beskattningsmyndighet.

Med inskrivningsmyndighet avses i denna lag också den i 2 § sjölagen (1891:35 s.1) angivna registermyndigheten.

Förvärv av fast egendom och tomträtter

Skatteplikt

4 § Förvärv av fast egendom är skattepliktiga om de sker genom:

- 1) köp eller byte,
- 2) tillskott till bolag eller förening, utdelning eller skifte från bolag eller förening,
- 3) fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385),
- 4) expropriation eller annan inlösen på grund av stadgande om rätt eller skyldighet att lösa fast egendom.

Förvärv av tomträtter är skattepliktiga om de sker genom upplåtelse, överlåtelse mot ersättning eller annat fång som avses i första stycket.

5 § Om ett förvärv som har betecknats som gåva sker mot att förvärvaren övertar ansvaret för en skuld för vilken borgenär har säkerhet i form av pantbrev eller annars mot ersättning, är förvärvet skattepliktigt enligt denna lag om ersättningen uppgår till minst 85 procent av egendomens värde. Därvid skall värdet av egendomen beräknas enligt 9–12 och 14 §§.

Undantag från skatteplikt

6 § Skatteplikt föreligger inte vid

1) förvärv från make, om förvärvet sker i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden för makarnas fasta egendom,

2) förvärv genom byte i den mån ersättningen utgörs av annan fast egendom, om bytet sker för att åstadkomma en lämpligare fastighetsindelning eller utgör ett led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering,

3) sambruksförenings förvärv genom tillskott från medlem och samfällighetsförenings förvärv enligt 5 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,

4) försäkringsbolags förvärv från annat försäkringsbolag i samband med sådant avtal om övertagande av det senare bolagets hela försäkringsbestånd, som avses i 15 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (1982:713),

5) förvärv av järnväg som skall inskrivas i särskild ordning, eller av mark för sådan järnväg,

6) kommuns eller annan menighets förvärv av mark som enligt fastställd

plan skall användas för allmän plats, begravningsplats eller för sådant ändamål som enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) medför att byggnad för ändamålet skall anses som specialbyggnad,

7) förvärv av kronojord genom skatteköp eller annars på grund av skattebrev,

8) förvärv av ständig besittningsrätt till ett kronohemman eller ett kronony bygge, då på grund av förvärvet inrymning vinnas i sådan rätt,

9) upplåtelse av tomträtt i en nybildad fastighet vars mark tidigare helt eller till övervägande del ingått i en fastighet som varit upplåten med tomträtt till samme tomträttshavare.

Transportköp

7 § Överlåts ett köp av fast egendom utan något annat tillägg till eller någon annan ändring i köpevillkoren än tiden för tillträdet och betalningen, samt sättet för betalningen i den mån ändrade inteckningsförhållanden påkallar det, skall stämpelskatt betalas endast för det senaste köpet. Skattebefrielse för tidigare köp erhålls dock endast om lagfart för samtliga köp söks inom den tid som är stadgad för det första köpet. Har skatten för tidigare köp redan betalats avräknas beloppet från skatten på det sista köpet. Bestämmelserna om återvinning i 36 § tillämpas om skatten inte kan avräknas helt.

Bestämmelserna i första stycket gäller även vid upplåtelse eller överlåtelse av tomträtt. Vad där sagts om lagfart gäller då inskrivning.

Begäran om tillämpning av denna paragraf skall framställas när lagfart eller inskrivning söks. Överlåtare och förvärvare skall därvid skriftligen samt på heder och samvete intyga att ersättning för den överlåtna egendomen inte lämnats och inte heller skall lämnas utöver vad som framgår av den ingivna överlåtelsehandlingen, och att inte heller i övrigt avtal träffats om tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än vad som angetts i överlåtelsehandlingen.

Skattesats

8 § Stämpelskatten är femton kronor för varje fullt tusental kronor av egendomens värde.

Förvärvas egendomen av en juridisk person är dock skatten trettio kronor för varje fullt tusental kronor av egendomens värde utom då förvärvaren

1) skulle ha varit befriad från gåvoskatt om egendomen hade erhållits som gåva,

2) är en bostadsrättsförening eller av bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnd erkänd som ett allmännyttigt bostadsföretag enligt de bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet som gällde vid tiden för förvärvet,

3) är en kreditinrättning som enligt lag, reglemente eller bolagsordning är skyldig att åter avyttra egendomen,

4) är dödsbo.

Skatten är dock i fall som avses i första och andra styckena alltid lägst femtio kronor.

Skattens beräkning

9 § Vid köp av fast egendom bestäms värdet enligt 8 § genom att köpeskillingen jämförs med taxeringsvärdet för året närmast före det år då ansökan om lagfart beviljas. Det högsta av dessa värden anses som egendomens värde.

Saknas särskilt taxeringsvärde för det i första stycket angivna året görs jämförelsen i stället med det värde som inskrivningsmyndigheten, med ledning av intyg av sakkunnig eller annan utredning, bedömer att egendomen hade vid tidpunkten för upprättandet av den handling på vilken förvärvet grundas.

Ingår i egendomen sådana tillbehör till fastighet som avses i 2 kap. 3 § jordabalken skall till taxeringsvärdet läggas värdet av dessa tillbehör.

10 § Bestämmelserna i 9 § tillämpas på motsvarande sätt även i andra fall när fast egendom förvärvas mot ersättning.

Vid byte av fast egendom anses därvid taxeringsvärdet av den lämnade egendomen som ersättning för den mottagna egendomen. Saknas taxeringsvärde bestäms jämförelsevärde enligt 9 § andra stycket.

Utgår vid byte av fast egendom pengar eller annan lös egendom (mellanskillnad) ökas ersättningen enligt andra stycket med den utgivna mellanskillnaden. Erhålls mellanskillnad minskas ersättningen med denna.

11 § Om det visas att egendomen gått ner i värde efter den tidpunkt som taxeringsvärdet för det i 9 § angivna året avser, men före fångeshandlingens upprättande, och detta berott på eldsvåda, borttagande av byggnad, skogsavverkning, väsentlig förändring av rörelse i vilken egendomen har använts eller annan liknande anledning, skall inskrivningsmyndigheten bestämma annat jämförelsevärde enligt 9 § andra stycket. Detsamma skall gälla om det visas att egendomen, till följd av nybyggnad eller av annan liknande anledning, ökat i värde efter fångeshandlingens upprättande men före den tidpunkt, som taxeringsvärdet för det i 9 § första stycket angivna året avser.

12 § Vid upplåtelse eller överlåtelse av tomträtt utan tillhörande byggnad skall värdet av tomträtten anses motsvara avgälden för ett år. Om det vid överlåtelsen har utfästs en större ersättning skall tomträttens värde dock anses motsvara ersättningen. I övrigt skall värdet av tomträtt i tillämpliga delar bestämmas enligt föreskrifterna i 9–11 §§. Som taxeringsvärde skall därvid gälla det taxerade byggnadsvärdet.

13 § Omfattar ett förvärv även annat än fast egendom eller tomträtt och har fördelningen av ersättningen mellan skattepliktig och övrig egendom inte angetts i fångeshandlingen, skall hela ersättningen anses avse den skattepliktiga egendomen om fördelningen inte på annat sätt tillförlitligen styrks.

14 § Om ersättning utgår i form av lös egendom, värderas denna egendom enligt reglerna i 23 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Värderingen skall ske med hänsyn till förhållandena vid upprättande av den handling på vilken förvärvet grundas.

Förvärv av skepp

Skatteplikt

15 § Förvärv av skepp är skattepliktiga om de sker genom:

- 1) köp eller byte,
- 2) tillskott till bolag eller förening, utdelning eller skifte från bolag eller förening,

- 3) fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385).
Med skepp jämställs i denna lag andelar i skepp.

Undantag från skatteplikt

16 § Skatteplikt föreligger inte vid:

- 1) förvärv av utländskt skepp,
- 2) förvärv av skeppsbygge genom skeppsbyggnadsavtal eller överlåtelse av sådant avtal innan bygget har fullbordats,
- 3) förvärv av nybyggt skepp omedelbart från den som har byggt skeppet,
- 4) förvärv av skepp som är avsett att användas för yrkesmässigt fiske, för livräddning eller i övrigt för annat ändamål än yrkesmässig sjöfart.

Skattesats

17 § Stämpelskatten är tio kronor för varje fullt tusental kronor av skeppets värde vid tiden för förvärvet, dock lägst femtio kronor.

Skattens beräkning

18 § Vid köp skall värdet anses motsvara köpeskillingen. Om det finns särskilda skäl att anta att värdet av den förvärvade egendomen är högre än köpeskillingen, skall dock skatten beräknas på det verkliga värdet.

19 § Saknas i ett ärende om inskrivning av skeppsförvärv en av parterna undertecknad fångeshandling med uppgift om köpeskillingen, skall förvärvare och överlåtare som är bosatta här i riket lämna en skriftlig försäkran om köpeskillingens storlek. I fråga om annat förvärv än köp skall intyg av sakkunnig företes om skeppets värde vid tiden för förvärvet. Ett sådant intyg skall på begäran även ges in vid förvärv genom köp.

20 § Med ärende om inskrivning enligt 19 § likställs anmälan för avregistrering i de fall då ett skepp genom förvärv upphör att vara svenskt.

Inteckning

Skatteplikt

21 § Om inte annat framgår av 22 och 23 §§ tas stämpelskatt ut vid beviljande av sådan ansökan om inteckning i fast egendom som avses i 22 kap. 2 § jordabalken, samt vid beviljande av motsvarande ansökan beträffande tomträtt, luftfartyg, skepp eller näringsverksamhet.

Med beviljande av ansökan om inteckning i skepp jämställs att inteckning i skeppsbygge förs över från skeppsbyggnadsregistret till skeppsregistret.

Undantag från skatteplikt

22 § Sker nyinteckning och dödning på grund av samtidig ansökan, föreligger skatteplikt endast för skillnaden mellan det nyintecknade beloppet och beloppet av de inteckningar som dödas. Detta gäller dock bara om inteckningarna beviljas i egendom eller, då fråga är om företagsinteckning, i näringsverksamhet som helt eller delvis omfattades av de dödade inteckningarna.

23 § Om inteckningar i fast egendom, som ingår i en genom samman-

läggning nybildad fastighet, har dödats före sammanläggningen, föreligger inte skatteplikt för de inteckningar som till högst motsvarande belopp beviljas i den nybildade fastigheten inom ett år från det att de tidigare inteckningarna upphörde att gälla. Motsvarande skall tillämpas beträffande inteckningar i tomträtt i fall som avses i 6 § 9.

Skattesats m.m.

24 § Stämpelskatten är tio kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas. För inteckning i skepp är skatten dock fyra kronor för varje fullt tusental kronor av beloppet. Skatten är alltid lägst femtio kronor.

Fastställande av skatt

25 § Skattskyldighet inträder i fall som avses i

- a) 4 §, när ansökan om inskrivning beviljas,
- b) 15 §, när ansökan om inskrivning beviljas eller, i fall då skepp genom förvärv upphör att vara svenskt, när avregistrering sker,
- c) 21 §, när inteckning beviljas eller när inteckning förs över från skeppsbyggnadsregistret till skeppsregistret.

26 § Beslut om fastställande av skatten skall meddelas när skattskyldigheten inträder eller, om något hindrar detta, så snart hindret blivit undanröjt.

27 § Skattskyldig är i fråga om skatt för

- a) förvärv av fast egendom, tomträtt eller skepp, båda parterna,
- b) inteckning, den som har ansökt om inteckning eller, när inteckning söks på grund av medgivande, den som medgett att inteckning fått ske.

När flera svarar för skattens betalning är de solidariskt ansvariga.

28 § Inskrivningsmyndigheten får förelägga den skattskyldige att lämna de uppgifter som behövs för att fastställa skatten. Föreläggandet får förernas med vite. Vitet skall bestämmas med hänsyn till den skattskyldiges ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt, dock inte till lägre belopp än femhundra kronor.

Fråga om utdömande av vite prövas av inskrivningsmyndigheten.

Efterbeskattning

29 § Om en fångeshandling som ingivits för inskrivningsändamål innehåller oriktiga uppgifter om sådant som är av betydelse för att fastställa stämpelskatten och har skatt till följd härav inte utgått eller utgått med för lågt belopp skall inskrivningsmyndigheten besluta om efterbeskattning.

Detsamma gäller om skattskyldig annars lämnat oriktiga uppgifter till ledning för fastställande av stämpelskatten eller om den skattskyldige lämnat oriktiga uppgifter i mål om sådan skatt.

Efterbeskattning får inte ske om det skattebelopp som avses är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker.

30 § Efterbeskattning får ej ske om inte inskrivningsmyndigheten meddelar beslut om detta senast under sjätte året efter utgången av det kalen-

derår under vilket skattskyldigheten inträdde. Efterbeskattning på grund av en oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då avgörande i målet har vunnit laga kraft.

Har den skattskyldige avlidit, skall efterbeskattningen påföras hans dödsbo. Beslut om sådan efterbeskattning får inte meddelas av inskrivningsmyndigheten efter utgången av det andra året efter det kalenderår under vilket bouppteckningen efter den skattskyldige har lämnats in för registrering.

Betalning av skatt

31 § Skatten skall betalas till inskrivningsmyndigheten eller den myndighet regeringen bestämmer inom en månad från den dag, då beslut om skatten tillhandahålls sökanden. Innan beslutet om skatten har meddelats får skatten inte tas emot.

Om en överrätt fastställer skatten till ett högre belopp, skall det tillkommande skattebeloppet betalas inom en månad efter det att överrättens beslut har meddelats.

32 § Om synnerliga skäl föreligger får inskrivningsmyndigheten bevilja anstånd med att betala skatten.

33 § Inskrivningsmyndigheten får inte lämna ut en handling som ligger till grund för skattens fastställande eller ett pantbrev förrän skatten har betalats.

Har en inteckning förts över från skeppsbyggnadsregistret till skeppsregistret i samband med att ett skeppsbygge registrerats som skepp, får inte nationalitetshandlingen för skeppet lämnas ut förrän skatten för inteckningen har betalats.

34 § Har den skattskyldige inte betalat skatten inom föreskriven tid, skall restavgift tas ut med sex öre för varje hel krona av den skatt som inte har betalats i rätt tid. dock med minst femtio kronor. Öretal jämnas till närmast högre hela kronor. Restavgiften betalas till inskrivningsmyndigheten eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Inskrivningsmyndigheten får befria från restavgiften om särskilda omständigheter föreligger.

35 § Har skatten inte betalats inom föreskriven tid, skall skattebeloppet och i förekommande fall restavgift på framställning av inskrivningsmyndigheten omedelbart tas ut genom utmätning.

Återvinning

36 § Har efter det att ett beslut meddelats om fastställande av skatt

a) lagfart, inskrivning av tomträtt eller av förvärv av skepp eller inteckning undanröjts genom dom eller beslut som vunnit laga kraft,

b) inskrivning av förvärv av skepp avförts enligt 14 § tredje stycket sjölagen (1891:35 s.1),

har den skattskyldige rätt att få återvinning av skatten.

Detsamma gäller om erlagd skatt inte har kunnat avräknas helt i fall som avses i 7 §.

Beslut om återvinning medför befrielse från skyldighet att betala fastställd skatt, eller rätt att återfå skatt som har betalats.

37 § Beslut om återvinning meddelas av inskrivningsmyndigheten. Ansökan om återvinning görs skriftligen hos myndigheten inom ett år efter det att förutsättningarna för återvinning har inträtt. Ansökan får dock alltid göras inom tre år från dagen för inskrivningsmyndighetens beslut om skattens fastställande.

Besvär

38 § Inskrivningsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär hos hovrätten av den skattskyldige och av den myndighet som har förordnats till granskningsmyndighet enligt 41 §.

Beslut om föreläggande enligt 28 § får inte överklagas.

39 § Besvär över inskrivningsmyndighetens beslut enligt denna lag skall ges in till inskrivningsmyndigheten och vara ställda till hovrätten.

Ett beslut som innefattar prövning av en fråga om fastställande eller återvinning av skatt får överklagas inom tre år från dagen för beslutet. Har en part överklagat beslutet och vill även motparten överklaga det, skall dennes besvär ha kommit in till hovrätten inom två månader från det att delgivning som avses i 52 kap. 7 § rättegångsbalken har skett. Hovrätten skall pröva frågan om motpartens besvärstalan har fullföljts på föreskrivet sätt och inom rätt tid.

Om ett beslut som avses i andra stycket har överklagats på behörigt sätt skall hovrätten alltid höra klagandens motpart över besvären.

Återbetalning

40 § Återbetalning av skatt på grund av ett beslut enligt denna lag görs av inskrivningsmyndigheten eller av den myndighet som regeringen bestämmer. Återbetalning skall ske även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Ränta skall, om inte annat följer av 42 §, utgå på det återbetalade beloppet från och med den dag då skatten har betalats till och med den dag då återbetalning görs.

Räntan beräknas för visst kalenderår efter den räntesats som motsvarar det av riksbanken fastställda diskonto som gäller vid utgången av december månad det föregående året.

Vid ränteberäkningen skall avrundning ske till närmast lägre hela kron-tal. Räntebelopp under femtio kronor betalas inte ut.

Tillsyn över beslut om skatt

41 § Inskrivningsmyndigheternas beslut i ärenden om fastställande av stämpelskatt, efterbeskattning och återvinning skall granskas av den myndighet som regeringen förordnar.

Granskningsmyndigheten för det allmännas talan vid domstol enligt denna lag. Därvid får myndigheten föra talan även till den skattskyldiges förmån.

Särskilda föreskrifter

42 § Föreligger synnerliga skäl kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från skatt, liksom återbetalning helt eller delvis av skatt.

Vid beslut om återbetalning av skatt som meddelas med stöd av första stycket skall regeringen eller myndighet som där sägs besluta i vad mån ränta skall utgå på det skattebelopp som skall återbetalas.

43 § Har regeringen med stöd av 19 kap. 24 § jordabalken för viss inskrivningsmyndighets område eller del av ett sådant område bestämt att inskrivning skall ske i inskrivningsregister i stället för i fastighetsbok eller tomträttsbok, meddelar regeringen de föreskrifter som behövs för skattens betalning. Regeringen får därvid besluta om undantag från 33 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984 då stämpelskattelagen (1964:308) skall upphöra att gälla.

2. Den gamla lagen gäller fortfarande i ärenden där skatten har fastställts före ikraftträdandet i samband med att en ansökan om inskrivning har förklarats vilande.

3. Den gamla lagens bestämmelser om återvinning gäller för skatt som har fastställts före ikraftträdandet.

4. Bestämmelserna i 5 § andra stycket och 15 § gamla lagen tillämpas fortfarande när fång har överlåtits före ikraftträdandet.

5. Bestämmelserna i 12 § gamla lagen tillämpas fortfarande i fråga om inteckningar som har dödats eller av annan anledning har upphört att gälla före ikraftträdandet.

6. Bestämmelserna om efterbeskattning i den nya lagen skall tillämpas endast i fall då uppgifter som avses i 29 § lämnats efter ikraftträdandet.

7. Skattskyldighet föreligger inte vid förvärv av fast egendom genom tillskott till bolag i enlighet med lagen (1963:583) om avveckling av fideikommiss.

8. Den gamla lagens bestämmelser om skattefrihet gäller fortfarande i fråga om förvärv med stöd av lagen (1925:334) om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

9. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift som har ersatts av en bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

2 Förslag till

Lag om stämpelskatt på aktier

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Stämpelskatt skall betalas till staten enligt denna lag vid bildande av aktiebolag eller vid ökning av aktiekapital.

2 § Skatten är en procent av aktiernas nominella belopp eller, om ett högre belopp skall betalas för aktierna, av det högre beloppet.

Sker betalning för vissa aktier genom tillförande av apportegendom, skall samma skatt betalas för aktierna som för de aktier som betalas med pengar. Betalas samtliga aktier genom apportegendom utgår skatten efter aktiernas nominella belopp.

3 § Aktiebolaget är skattskyldigt enligt denna lag.

4 § Skattskyldigheten inträder när registrering av det nybildade bolaget sker eller, vid ökning av aktiekapitalet, när beslutet om ökningen registreras.

5 § Deklaration skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast två månader efter den dag då skattskyldigheten inträtt.

6 § Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen (1984:000) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. Stämpelskattelagen (1964:308) gäller fortfarande i fråga om skatt på aktier i de fall skatteplikt har inträtt före ikraftträdandet.

3. Stämpelskattelagen (1964:308) gäller även efter ikraftträdandet i fall då skatten avser en nyemission och beslutet om emissionen har registrerats före ikraftträdandet.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:000) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 §, 2 kap. 2 och 8 §§ samt punkt 12 av övergångsbestämmelserna till lagen (1984:000) om punktskatter och prisregleringsavgifter¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 1 §²

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrötningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:000) om avgift på bekämpningsmedel.

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrötningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:000) om avgift på bekämpningsmedel, *lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier,*

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1984:000) om avgift på gödselmedel.

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

¹ Prop. 1983/84:71, SkU 22, rskr.145.

² Med nuvarande lydelse avses den lydelse som har föreslagits i prop. 1983/84:176.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. 2 §

Skatteredovisningen i deklarationen skall avse bestämda tidsperioder (*redovisningsperioder*).

Första stycket gäller dock inte i fråga om skatt på lotterivinster och inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 i den mån statens jordbruksnämnd meddelar avvikande bestämmelser.

Första stycket gäller dock inte i fråga om skatt på lotterivinster *eller stämpelskatt på aktier* och inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 i den mån statens jordbruksnämnd meddelar avvikande bestämmelser.

2 kap. 8 §

Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen.

Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen. *Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier.*

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 bestämmer statens jordbruksnämnd deklarationstiden.

Övergångsbestämmelserna

12. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om skatt enligt *stämpelskattelagen (1964:308)* och lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt.

12. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om skatt enligt lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

4 Förslag till

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1§¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), förordningen (1933:395) om ersättningsskatt, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1982:1194) om hyreshusavgift, lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt,

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper lagen (1983:1104) om sär-

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper lagen (1983:1104) om sär-

¹ Med nuvarande lydelse avses den lydelse som har föreslagits i prop. 1983/84:178.

Nuvarande lydelse

skild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

Föreslagen lydelse

skild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, *lagen (1984:000) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier,*

3. lagen (1981:691) om socialavgifter.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställts eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953:272) samt skatt enligt lagen (1908:128) om beviljningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt, kupongskattelagen (1970:624) och lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt,

2. skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, *lagen (1984:000) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter samt lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier,*

¹ Med nuvarande lydelse avses den lydelse som har beslutats av riksdagen (prop. 1983/84:71, SkU 22, rskr 145).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973: 601) samt lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) samt avgift enligt lagen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område,

7. avgift som uppbärs med tillämpning av lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av propositionen

1983/84:2927 av Christer Eirefelt (fp)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar om ändring i förslaget till lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter 6 § punkt 6 enligt vad som anförts i motionen,
2. att riksdagen beslutar att reglerna om återvinning i 36 § i förslaget till lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter kompletteras enligt vad som anförts i motionen.

1983/84:2928 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar att till regeringens förslag till 36 § lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, fogas följande avsnitt:

Har skatt för förvärv av fast egendom eller tomträtt erlagts av juridisk person med trettio kronor för varje fullt tusental kronor av egendomens värde och övergår den förvärvade egendomen genom skattepliktigt fång inom tio år från förvärvet till ny ägare äger den som erlagt skatten återvinna hälften av beloppet.,

2. att riksdagen beslutar att hos regeringen anhålla om förslag till ändring i lagen om stämpelskatt vid inskrivningsmyndighet i syfte att begränsa skattebefrielsen för kommuner och menigheter i enlighet med vad som i motionen anförts,

3. att riksdagen beslutar att 42 § första stycket i förslag till lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter skall ha följande lydelse:

Föreligger *särskilda* skäl kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från, liksom återbetalning helt eller delvis av skatt.

Utskottet

I propositionen föreslås att den nuvarande stämpelskattelagstiftningen delas upp på två särskilda lagar, en om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter och en om stämpelskatt på aktier. Propositionen grundar sig på ett förslag från stämpelskatteutredningen (SOU 1983:8) och syftar i huvudsak till att åstadkomma förenklingar.

Ett av utredningens förslag innebär att den dubbla stämpelskatten för juridisk person vid förvärv av fast egendom och tomträtt skulle slopas och att skattebortfallet skulle kompenseras genom att stämpelskattenivån för förvärv av sådan egendom generellt höjdes från 1,5 till 2 %. Samtidigt skulle man slopa de juridiska personernas rätt till återvinning av hälften av stämpelskatten i de fall då egendomen såldes vidare inom tio år.

I propositionen föreslås att den dubbla lagfartsstämpeln behålls för de

juridiska personerna men att man ändå i förenklingssyfte slopar rätten till återvinning.

I motion 2927 av Christer Eirefelt (fp) och 2928 av Knut Wachtmeister (m) yrkas avslag på propositionen i denna del. Enligt motionärernas uppfattning saknas tillräckliga skäl att frångå gällande regler i detta hänseende.

Reglerna om dubbel stämpelskatt för juridiska personer grundar sig på att omsättningshastigheten för fast egendom som tillhör juridiska personer generellt sett är lägre än för fastigheter tillhörande fysiska personer och att en juridisk person ofta har större skattekraft än en fysisk person. Utskottet instämmer i departementschefens uppfattning att en sådan omfördelning av skattebördan som utredningen föreslagit inte är lämplig. Eftersom de ifrågakommande återvinningsreglerna medfört ett väsentligt merarbete för inskrivningsmyndigheterna är det emellertid önskvärt att dessa regler om möjligt slopas. Mot den angivna bakgrunden instämmer utskottet i departementschefens uppfattning att det finns skäl att genomgående ta ut dubbel stämpelskatt för de juridiska personernas förvärv, även om egendomen i vissa fall säljs vidare inom kortare tid än tio år. Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionerna såvitt nu är i fråga.

I motion 2928 yrkas också att dispensreglerna mjukas upp så att de kan tillämpas om särskilda skäl föreligger, t. ex. då ett företag delas upp i olika enheter eller då egendom överförs från ett dotterbolag till ett annat.

De i propositionen föreslagna dispensreglerna överensstämmer med nuvarande regler och innebär att dispens kan lämnas endast om synnerliga skäl föreligger. Enligt utskottets uppfattning skulle en uppmjukning i enlighet med förslaget i motionen strida mot förenklingssyftena i propositionen. Utskottet vill inte bestrida att det i vissa fall kan föreligga ett behov av utvidgade dispensmöjligheter men utgår från att frågan i så fall kommer att belysas närmare av 1980 års företagsskattekommitté (B 1979:13). Utskottet är därför inte berett att nu förorda några ändringar av dispensreglerna och avstyrker alltså motionen även i denna del.

I sammanhanget vill utskottet nämna att reglerna om avräkning av stämpelskatt vid inteckningssanering ändras i vissa hänseenden. Skattefrihet medges vid en inteckningssanering om de nya inteckningarna meddelas i egendom som helt eller delvis omfattats av de dödade inteckningarna. I fråga om inteckningar i en viss näringsutövars verksamhet kommer skattefrihet att medges om samtidig dödning och nyinteckning sker i en näringsverksamhet som helt eller delvis är densamma. En sådan inteckning gäller i en viss näringsidkares verksamhet, och avsikten är att någon stämpelskattefrihet inte skall gälla i samband med nyinteckning i en annan näringsidkares förvärvsverksamhet, även om denne övertagit en förvärvsverksamhet eller vissa tillgångar som omfattats av en inteckning av detta slag.

En annan fråga som tas upp i de föreliggande motionerna är skattefriheten för kommunernas förvärv av specialbyggnader. Sådan skattefrihet föreligger f. n. beträffande kommunernas förvärv av de flesta typer av specialbyggnader.

der. Enligt förslaget i propositionen sker nu en fullständig anpassning till fastighetstaxeringslagens bestämmelser så att reglerna kommer att omfatta också sådana byggnader som försvarsbyggnader, kommunikationsbyggnader och reningsbyggnader.

I motionerna yrkas att reglerna utformas så att frihet från stämpelskatt medges endast i sådana fall där någon konkurrenssituation inte kan uppstå. Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att reglerna inte bör utformas på sådant sätt att kommunerna gynnas i förhållande till enskilda som driver eller avser att driva konkurrerande verksamhet. Samtidigt vill utskottet framhålla att de aktuella reglerna har sådana ändamål att någon konkurrenssituation knappast är aktuell. Om problem av denna art skulle uppkomma i praktiken bör frågan enligt utskottets uppfattning prövas på nytt.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen även i denna del och avstyrker således motionerna på dessa punkter.

Utskottet har inte något att erinra mot propositionen i här ej närmare berörda frågor. Tre av lagförslagen berör emellertid lagstiftningsfrågor som kommer att prövas även i annat sammanhang. Den författningsmässiga regleringen av dessa förslag kommer därför att tas upp i ett annat betänkande.

Utskottet hemställer

1. beträffande *stämpelskatten för juridiska personers förvärv av fast egendom*
att riksdagen avslår motionerna 1983/84:2927 yrkande 2 och 1983/84:2928 yrkande 1 och bifaller proposition 1983/84:194 i dessa delar,
2. beträffande *dispensreglerna*
att riksdagen avslår motion 1983/84:2928 yrkande 3 och bifaller propositionen i denna del,
3. beträffande *undantagen för kommuners och menighetens förvärv av fast egendom*
att riksdagen avslår motionerna 1983/84:2927 yrkande 1 och 1983/84:2928 yrkande 2,
4. beträffande *lagförslagen*
att riksdagen till följd av vad utskottet ovan anført och hemställt antar de vid propositionen fogade förslagen till
 1. lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
 2. lag om stämpelskatt på aktier.

Stockholm den 15 maj 1984

På skatteutskottets vägnar
RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Olle Westberg (s)*, Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m) och Bruno Poromaa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

1. Stämpelskatten för juridiska personers förvärv av fast fast egendom egendom (mom. 1 och 4 i motsvarande del)

Knut Wachtmeister (m), Bo Lundgren (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som på s. 18 börjar med "Reglerna om" och slutar med "i fråga" bort ha följande lydelse:

Reglerna om dubbel stämpelskatt för juridiska personer grundar sig framför allt på att omsättningshastigheten för fast egendom som tillhör juridiska personer generellt sett är lägre än för fastigheter tillhörande fysiska personer. Detta kan emellertid te sig på ett helt annat sätt i det enskilda fallet. För att beskattningen inte i sådana fall skall bli oskäligt hög innebär gällande regler att hälften av den dubbla stämpelskatten kan återvinnas om egendomen säljs vidare inom tio år. Förslaget i propositionen att slopa denna säkerhetsventil grundar sig enbart på förenklingssyften, och konsekvenserna har inte på något sätt belysts.

Enligt utskottets uppfattning finns det anledning att befara att ej avsedda hinder kan uppkomma för bolagen i deras handel med fastigheter, och vad som anförts i propositionen utgör enligt utskottets uppfattning inte tillräckliga skäl för att på detta område frångå nuvarande principer. Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna och avstyrker propositionen såvitt avser denna fråga.

dels att utskottet i mom. 1 och 4 i motsvarande del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1983/84:2927 yrkande 2 och 1983/84:2928 yrkande 1 avslår proposition 1983/84:194 i denna del och till följd därav beslutar att 36 § lagen om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter skall ha följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Utskottets förslag

Reservanternas förslag

Har efter ----- av skatten.
Detsamma gäller ----- avses i 7 §.

Har skatt för förvärv av fast egendom eller tomt rätt erlagts med dubbel belopp och övergår den förvärvade egendomen genom skattepliktigt fång inom tio år från förvärvet till ny ägare, här den som erlagt skatten rätt att återvinna hälften av beloppet.

Beslut om ----- har betalats.

2. Dispensreglerna (mom. 2 och 4 i motsvarande del)

Knut Wachtmeister (m), Bo Lundgren (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som på s. 18 börjar med "De i" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Som anförs i motion 2928 kan det ibland uppstå situationer när en uppdelning av ett företag i olika juridiska enheter är välmotiverad eller när egendom bör överföras från en del i en koncern till en annan. Som anförts vid remissbehandlingen kan det i sådana fall vara motiverat att genom dispens medge befrielse från stämpelskatt. Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att dispens bör kunna medges om särskilda skäl av detta slag föreligger och tillstyrker således motionen i denna del.

dels att utskottet i mom. 2 och 4 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1983/84:2928 yrkande 3 och med anledning av propositionen beslutar att 42 § första stycket lagen om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter skall ha följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Utskottets förslag

Reservanternas förslag

42 § första stycket

Föreligger *synnerliga* skäl kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från skatt, liksom återbetalning helt eller delvis av skatt.

Föreligger *särskilda* skäl kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från skatt, liksom återbetalning helt eller delvis av skatt.

**3. Undantagen för kommuners och menigheters förvärv av fast egendom
(mom. 3 och 4 i motsvarande del)**

Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som på börjar på s. 18 med "En annan" och slutar på s. 19 med "dessa punkter" bort ha följande lydelse:

Som anförs i motionerna medför utformningen av det föreslagna undantaget för kommunerna i fråga om specialbyggnader att kommunerna kommer att gynnas i förhållande till privat verksamhet. Mycket av den service som kommunerna i dag tillhandahåller i egen regi skulle kunna produceras i entreprenadverksamhet eller som en helt privat service. Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att det inte finns någon anledning att särskilt favorisera serviceverksamhet i kommunal regi, och undantaget för kommuner bör således utformas så att det endast gäller för verksamhet där någon konkurrenssituation inte kan uppstå. Vid markförvärv som sker för annat ändamål bör kommunerna jämföras med andra juridiska personer.

Enligt utskottets uppfattning bör regeringen lägga fram ett nytt förslag som tillgodoser syftet med motionerna.

dels att utskottet i mom. 3 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:2927 yrkande 1 och med bifall till motion 1983/84:2928 yrkande 2 hos regeringen begär förslag till ändring i lagen om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter i enlighet med vad som har anförts i reservationen.